

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Munkálváltó
Székhely tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztő: Földes
GYZ. DR. KISS PÁL.

Alapította:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYSBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy hére 1 K 80

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Félévre 14 K — f. | Egy hére 2 K

Uton a béke.

Mindenki elmegy, aki utjában van a békének. Akik ott voltak a háber szörnyének bölcsőjénél, akik segítettek lángra lebbantani a népek szívében szunnyadó gyűlölködést, sorra elmennek és helyükbe újak jönnek, akik a békéhez vezető ut megmutatásának programjával érkeznek.

A világ lassan felecsúszik a véres mámorból, a diplomaták és vezérek ígéretének mákos álmaiból. A felriadt tömegek jöveket és békét követelnek. És a régi vezetők, akik bele vetették a vérbe, szenvedésbe, fájdalomba a megmérgezett lelki tömegek, mind elhúznak a történelem sülyesztőjébe, hogy helyükbe új emberek, új felfogások jöjjenek.

A német kancellár azok közül való volt, akik a katalizma örök éjszakájába futó alkonyathor megfűtött a harci harsonát, melynek hangjából világárami álmok, gyors győzelmi ábrándok riadója csengtek ki.

A germán harci szellem élő teste volt, akit arra tartottak hivatottnak, hogy majdan diktálja a világnak a kegyelmi békét. A győzelmi viharok helyett azonban a béke tavaszi fuvalma kelt utjára és egyre erősödve veti ki sarkából a régi világot, hogy jöjjön az új, a megértés, szeretet, igaz emberi hivatás, szelíd, békességes világ.

A diplomáciának sem lehet most már más programja,

mint amit a népek akarata diktál, a hatalomban levők se akarhatnak mást, mint amit az öntudatra ébredt népek vágya parancsol.

A népek öntudata kiadatlanul teret ad az erőnek, mert elsöpör idegen, barátot ellenséget, szövetséget, mindent ami útjába akart állni a békének. A hódítás nem akarunk, a győzelmekért elegendőt áldoztunk, mindent megváltottunk szenvedéssel, vérről és könnyel, ami a békére érdemessé tehet. A harc tereken már nem a győzelemért szorong szívünk, a zászlók alá serakozott fiaink felé azért száll sóhajlásunk, hogy haza jöjjenek, ilthet legyenek.

A béke gondolata utra kelt. Viharerevel sodor el utjából mindent, lombereket, elemeket, órzéseket, hargja már hangosabban zug az ágyuknál, forrasága égőbb a háborús pokol tűzésénél, serege nagyobb a fegyveres miliónénál.

A politika hírei

Hétfőn délután fél négykor összeült a Ház Szász Károly elnöklésével.

Tisza István gróf napirend előtt szólalt föl. A német birodalmi gyűlésen történeteknek visszhangja kell, hogy támadjon a magyar parlamentben. A köztünk levő szövetség megsértése becsületesség volna, — folytatta. — Hogy a szövetségi helyzetben változás állott volna be, ez hazugság.

Balról, a Károlyi csoportból

tebben így kiáltanak fel:

— A külügyminiszter lapja mást ír! Olvassa el a Fremdenblattot!

Tisza: Nem írhat mást! Ők nem fogják a szövetségi helyzetet megváltoztatni, folyamodjanak bár a legmegvetendőbb eszközökhöz!

Nagy zaj tört ki erre; több képviselő a padot verte; majd ismét Tisza beszélt, utalt arra, hogy elmehettek Bethmann kancellár és ő is, de az igazság megmarad. Beigazoltuk, hogy mint szövetségesek verhetetlenek vagyunk. De mégse jutottunk közelebb a békéhez. (Ellenmondás). A csehek gyors békét remélnek, mert szeretik a fr aciók és angyalok fognak dönteni, — így arra nézve is, hogy Magyarországhal területet nyerjenek. Nem akarok kimondhatatlan nevű csekekkel polemizálni, de azt követelem, hogy Auszria teljesítse kötelességét.

Eszterházy Móric gróf miniszterelnök azonnal válaszal Tiszának. Gondoskodni fog arról, hogy Auszria velünk szemben mindenben korrekt maradjon, utal Michaelis kancellár beszédjére, azzal mindenben szolidarisak vagyunk, teljes köztünk az egyetértés. Utal legutóbbi győzelmünkre.

Majd bejelentette a miniszterelnök, hogy a képviselőház szünetet tart.

— Meddig? — kérdezte Tisza.

— Szeptemberig, esetleg tovább, — válaszolta Eszterházy.

Az ülés ötkor végződött.

— Fehérvári lányok, kik a főispán fogadtatásánál részt akartak venni, ebbéli szándékukat elvették be szerkesztőségünkben.

Készülődés a főispán fogadtatásán

Makó és Csanádmegye ünnepe

Leukosen felelik a készülődés, hogy minél nagyobb fényrel és ünnepélyességgel fogadják Csanádmegye kitűnő főispánját, Justh János dr.-t.

Az ünnepélyes beiktatás tudva levően szombat délután lesz. Szinte a megyéből oly tömeges a jelenlét az ünnepélyen való részvételre, hogy az Asszv. igazgató sága szives előkészítéssel külön vonatot becsatolt a vidékiek remélésére. A különvonat mausi rendjét itt közöljük.

Aradiól indul reggel 6 órakor.
Csalatlepről 6:15
Ópéska 6:50
Battonya 7:13
Mészölygyes 7:50
Csanádmegye 8:09
Nagyak 8:34
Apátfalva 8:43
Makóra érkezik 9 órakor.

A bevonulási utat háttérjárdó mausi fellebégőssék a házakat a egyébként is feldúsítják. Az utvonat mentén az összes üzletek be lesznek zárva.

Makó népe pedig kánálát alatt indul a városkaszáról az állomásra hogy leukos szeretettel köszöntse főispánját.

As előkészületekből ítélve, annak dacára, hogy a lakosság nagy része a harctérre van a hogy nagy dolog is van, allig volt még ily fényes beiktatás Makón, mint Justh János dr. é, akit hivatalában szombaton iktatnak be, de Makó népének szívába már rég be van iktatva. Epp azért várja örömmel a felkészüléssel Makó népe a szombati napot, amellyel Csanádmegyében is kezdődött veszi az új éra, mely szebb, boldogabb jövőt ígér.

Minden órában emelkedik a foglyok száma

Égő községek jelzik a vert orosz sereg utját

A haditudósítók jelentik, hogy az 1915. évi nagy orosz visszavonuláshoz hasonlóan a Kerenszki parancsnoksága alatt levő csapatok most is alakítottak külön gyújtogató járőröket és ezek gyújtógránátokkal minden várost és helységet felgyújtanak, amelyet át kell engedniök az ellenségnek. Égő községek jelzik mindenütt a visszavonuló vert orosz sereg utját. A foglyok száma és a zsákmány mennyisége órára növekszik.

A Zlota Lipától a Dnyeszterig hátrál az orosz front

A Magyar Távirati Iroda jelenti Berlinből: A Szergetél délre az oroszok erős támadásai megkísérültek. Szűk betűzési helyeken a harc még folyik. A Szereth-montén intézett támadásunk kényszerhatása alatt az egész orosz front a Zlota Lipától egész közvetlen a Dnyeszterig hátrál.

Menekülnek az oroszok Brédiből

Csak a gyors béke mentheti meg Oroszországot.

Az orosz csapatok szombaton elköltöztek Brédyből.

A fronton levő katonák gyűlése az offenzíva további folytatása ellen foglalt állást.

A katona és munkástanács Bruszilov visszahívását követeli.

A déli fronton öt ezred

megtámadta az engedelmességet, köztük a moszkvai háziorvos is.

Erős orosz támadások Dnyaburgtól délre megkísérültek. Keletgeliciában gyors előhatalásunk egyik sikert eredményezi a másik után.

Az Echo de Paris haditudósítója, Marcell kuttin, akitnek rendszeren jó forrásból eredő hírei szoktak lenni, július 14-én azt jelenti lapjának hogy értesülése szerint a legutóbbi események folytán Böhm-Ermölli vezérezredest, Hindenburg és Ludendorff, a kik a keleti frontra érkez-

tek, a főparancsnokságtól felmentették. — Ausztriában és Magyarországon erről a felmentésről senki sem tud semmit és az oroszok a saját testükön érzik Böhm-Ermölli vas kezét és valószínűleg még fogják érezni.

Oroszországon csak egy dolog segíthet e az a gyors béke a központi hatalmakkal. De ebben a kérdésben a végzet úgy döntött, hogy Pétervárott nem volt elég bátorág ahhoz hogy a frontról visszavonják a csapatokat, mert féltek, hogy azok visszatérve kibontják a ferradalom zászlóját.

NAPI HIREK

Justh Gyula gyászja

Igaz részvételt váltott ki a szomorú hír, hogy Justh Gyula egyik unokája Szilágyi Miklós III. éves jegyhullgató 22 éves korában szombaton este hirtelen szenvedés után meghalt. Szilágyi Gézának az Országos Központi Takarékpénztár igazgatójának és Justh Matildának volt a fia, unokája Justh Gyulának. Összesen visszáit kitüntetéssel tette le és a család nagy reményeket fűzött hozzá. Temetése ma délután ment végbe a kerépesi temető halottszobájában.

— A makói kamarási méltóság. A kamarási méltóságot eddig csak őfelsége a király adományozta hétszázötven németnek. Ma Petrovics György dr. h. polgármester adományozta a méltóságot Nagy Istvánnak, aki eddig olyan sebes, se hal hivatali tölött he a városkázán. Becsés is volt, nem is — olyan fizesénelküli címzetes, fizetetlenül „hálvaltalnak” volt, amde dolgozni annyit dolgozott, mint rendszeren fizetett alkalmazottja lett volna a városnak. Most, hogy a háborús viszonyok folytán a gazdasági hivatalnál igen-igen megszaporodott a dolgozó állandóan kell valaki aki ellásson sok mindenféle dolgot a város gazdasági hivatala körül, a polgármester kinevezte Nagy Istvánt kamarásnak a gazdasági hivatal mellé. A dolgot biztosan jól el fogja végezni, most már csak az a kérdés, hogy a kamaráság káló felteveléink megfelel-e? Hétszáz

bás e? vagy nem. Vannak, a kik azt mondják, hogy igen. De nem ez a fontos, hanem az hogy továbbra is buzgón működjék a város javára.

— Hogy hadiárva van Magyarországon? Az árvaszékek beszámolnak a hadiárvaik létszámáról és az adatok alapján az Országos Hadigondozó Hivatal jelenti, hogy Magyarországon eddig 98 ezernél több hadiárva van.

— Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Nagy Péter 75 éves, Siket István 84 éves, Róth Sára 2 éves, Beszei Mária 6 éves, Garai János 79 éves, Nagy Bálint 72 éves korában.

A termésrendelei

Minden makói figyelembe

A hivatalos lap vasárnapi száma, mint előre jelentük, közölte a kiegészítő termésrendeletet és a gabonárák megállapítását tartalmazó kormányrendeletet. A rendelet szerint kenyérmogyakkal állítottak etetni nem szabad, vagyis minden kenyérmag csak emberi táplálkozásra használható fel. Aki nem termelő, vagy a kinek nem termelt elég, az a megállapított szükségletet a község területén október 15-ig, ha pedig a községben nem termelt elég, a Könelmezei Hivatal, engedélyével a járás, illetve a vármegye területén fedezheti. Milyhelyt az átvevő bizottságok megkezdtek működésüket, a magánosok csak az átvevő bizottság útján illetve a H. T. közbejöttével vásárolhatnak.

A vásárlás a hatóság által kiállított igazolványok alapján történik. A bizalmasosok szavatossága csak arra terjed ki, ha a termelő az ő hibája vagy mulasztása következtében károsodott. A maximum tartalmú rendelet szerint a busa ára 76 kilogramos minőség alapján 49—50 korona, de csak augusztus 31-ig bezárólag. Augusztus 31-től november 1-ig az ár két koronával eszikken, november elsején túl pedig további 8 koronával egészen 44—45 koronára csökken.

Etadé földök a város alatt

Verebesben 6 hold,
Gyimesben 2 "
Bágyonban 1 "
Erdőszőlővel lehet:

Iritz Műsánál.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók F. Atlagi-óga é

Ertesítés.

Fogkecskék, kék, egém fog
orok, száj- és fogorvos, arany
fog, platinából

fogkecskék

zúst anyagból és a leg
emével minem gyártották,
fogkecskék, kék, egém fog
orok, száj- és fogorvos, arany
fog, platinából

SERESS
vizsgálati fogkecskék, kék, egém fog
orok, száj- és fogorvos, arany
fog, platinából

**Hirdetéseket
felvételnél.**

Kézműipari vállalat.

KISS KÁROLY

Kézműipari vállalat.

Termékek rendezését a leggyorsabbtól
a legmagasabbra kiválóan pontosan és
jól és arany végez. Ravatalozások
pompás elrendezésre! Écs és fakoporsó
rakár!

Gyász esetekben legyek teljes bizalom-
mal érni öngy. fordulni.

Fogkecske készítés.

Marhabőrt,
lábőrt, juhbőrt, nyulbőrt, kártya-
bőrt, cetrőbőrt és másféle
bőröket és gyapjút, a legmag-
sabb napi árban vesznek.

Löwenstein Ármik
Bécs Ferenc- u 48 szám.
Pécsbe barmérés mellett.

Legjobb minőségű Gyereki és
Mézecsi
fabőr- és veres bőrök,
valamint a legjobb minőségű
erectív Kéknyári világos és
Sereg István dupla malátás sör
kicsinyon és nagyban
Iritz Sándor érv. cégnél
kapható.

**Jó hazbél való
fiuk nyomdász
tanulónak felvé-
tetik a Makói
Független Újság
nyomdájában.**

Makói Független Újság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.